

La viața de cunoștinți sau intelectuală se cuprind toate cunoștințele pe care mintea omului le capătă de la natura exterioară și interioară cu ajutorul simțurilor externe și al simțului intim.

2. Cunoștințele omului sînt de trei feluri, cunoscute, ele împreună cu subdiviziunile lor, sub numele de genuri literare.

Mai întiiu se găsesc în mintea noastră cunoștinți de acele care reproduc exact obiectele realității, întocmai astfel adecă precum au fost ele în momentul observării. Puterea de reproducere este diferită la diferiți oameni, și pentru toți în general ea este mărginită, în acel sens că de la o bucată de vreme urmele se șterg și mintea nu-și mai aduce aminte. Asemene cunoștinți se numesc istorice, *Istorie*.

În al doile loc se găsesc în mintea omenească cunoștinți de acele, care—fără să inventeze vre-un nou element, ce n'ar fi existat deja în cunoștințele istorice—adună la un loc părțile comune ale acestor din urmă. Obiectele, cu alte vorbe, de la care noi căpătăm cunoștinți istorice, fiind din aceiaș natură, și avînd între dinsele, chiar cele mai îndepărtate în aparență, mari înrudiri, cunoștințele cele de al doile fel li adună în diverse centruri caracterele comune și le grupează, le clasifică în grupuri mai mari sau mai mici, după cum samînă între dinsele mai puțin sau mai mult. Asemene cunoștinți, numite idei generale, constituiesc cunoștințele științifice ori filosofice ale omului, *Știința*.

În al treile rang, în sîrșit, sînt acele cunoștinți,